

3 x Hamlet

Hur gammal var han?

Ingen vet hur gammal han egentligen var, Shakespeares Hamlet. 20 år? 30? Ingemund Hägg har sett flera varianter och fascinerats över att alla är "Hamlet", men på olika sätt.

TEATER

Hur ung var Hamlet? Eller kanske frågan bör lyda: hur ung är Hamlet? Ett ungefärligt svar kan man få fram hur Shakespeares text. Dödgravaren visar Hamlet en skalle som han säger har legat i jorden i 23 år. "Det är Yoricks skalle, han som var kungens hovnarr." Hamlet svarar "Tusentals gånger bar han mig på sin rygg". Alltså bör Hamlet nu vara mer än 23 år, kanske minst 27 år för att kunna minnas Yorick. I pjäsen omtalas Hamlet på många ställen som ung, som unge Hamlet.

Får gärna ha oklar ålder

Han borde då inte vara mycket över 30 år kan man tänka. Att han nyligen hunnit studera i Wittenberg och på sätt och vis är en student ger snarare en indikation på lägre ålder än 27 år, till och med nedåt tonåren. Författaren Shakespeare behöver ju inte avkrävas konsistens i texten. Den mångtydiga Hamletgestalten kan gärna få ha en oklar ålder.

Åldersbestämningen till mellan 27 och drygt 30 år är egentligen ointressant i ett konstnärligt perspektiv. Jag har under kort tid sett tre Hamletuppsättningar där Hamlet i två av dem "var" yngre än 27, i Trevor Nunn's uppsättning på Old Vic är Hamlet under 20 år, i de övre tonåren. Ben Wishaw gjorde Hamlet till en tunn, slängig yngling med mörk luva och det var ingen svårighet att

som åskådare fullt ut acceptera att han var Hamlet. Trots att det inte logiskt stämde med Shakespeares text i dödgravarens mun.

Alla Hamlet på olika sätt

Före Hamlet i London hade jag träffat honom i Helena Bergströms gestalt på Stockholms stadsteater och i Axel Morisses gestalt på Upsala stadsteater – båda mycket sevärd uppsättningar. Helena Bergström kunde väl vara i kanske 25-årsåldern medan Axel Morisse var äldst av de tre Hamletfigurerna – ungefär 30 år, tror jag.

Det fascinerande för mig som engagerad åskådare är att alla tre "var" Hamlet – på sina olika sätt. Orden kom naturligt hos alla tre även om de fungerade på olika sätt.

Vill gärna se mer Hamlet

Och ännu mer fascinerande är min reaktion efter att ha umgåtts med dessa tre Hamletpersonerna i sammanlagt 12–13 timmar (jag såg Axel Morisse två gånger) att jag inte blivit övermätt på Hamlet.

Jag skulle kunna tänka mig att fortsätta att leta efter Hamletuppsättningar ett bra tag framöver. Shakespeares underlag har ju sådana kvaliteter att duktiga teaterkonstnärer har gjort och kommer att göra Hamletuppsättningar som alla har sina tolkningar av Hamletgestalten.

Ingemund Hägg

PS: Vilken av de tre Hamletgestalterna var då bäst? Jag ger mitt förord för Axel Morisses tolkning även om jag inte hade velat missa Ben Wishaw och Helena Bergström som också berikade mig stort. DS

UNT 13 MAY 2004